

lem for Manders Amts 1ste Valgkreds (A. Hage) igaar anførte Hoved = Indvendning imod dette Slags Forslag, skal jeg tillade mig at fremsætte et Par Bemærkninger. Ogsaa jeg erkjender fuldstændigt den finansielle Hovedregels Nødvendighed, som Rigsdagen følger og bør følge, nemlig ikke ved saadanne Forøgelse af de af Regjeringen forlangte Summer at give Regjeringen Anledning og Opfordring til at forlade en oconomist Bet, som det maa være en af Rigsdagens Hovedopgaver at holde den paa. Men uagtet jeg, som sagt, erkjender Nødvendigheden af Reglen, har den dog det Tilfælde med alle andre Regler, at den maa kunne taale og finde sig i Undtagelser, og der blev ogsaa igaar temmelig sikkert stillet en saadan Undtagelse fra Reglen i Udfigt. Ganske vist er det Noget, der kan forudsættes under sædvanlige Forhold, hvor Erfaringen skriver roligt og uforstyrret fremad, hvor de Foranstaltninger, der træffes, ere en Følge af tidligere munden Overveelse og godkjendte Planer, hvor det ene Aar kun adskiller sig fra det andet som en videre Fremrykning i Tiden, at ethvert af Regjeringens Medlemmer har et saadant Overblik og en saa fuldstændig Kundskab til de hans Embede vedkommende Sager, samt en saadan speciel Kundskab til de forskjellige Egnes Tærv og retfærdige Fordringer, at han temmelig nøie vil kunne angive de Summer, han behøver, og det tør da vist ogsaa forudsættes, at ingen Minister da vil forlange Mindre, end han anseer fornødent. Men det forekommer mig, at Sagen er en ganske anden, naar Samfundet undergaaer voldsomme Rystelser, naar mange af de Data, hvorpaa man hidtil har bygget, forsvinde, og naar mange af de locale Forhold, hvortil man har taget Hensyn, fuldstændigt forandres i saadanne Tilfælde — og vi befinde os unægtelig i et saadant Tilfælde — vil den anførte Forudsætning ikke kunne holde fuldkommen stik. Jeg tror, at det vilde være umuligt for nogen Minister i den korte Tid, der er forløben, siden Ulykken kom over os, og Omvæltningen stede, og Territorialforandringen gik for sig, især da saa Meget af denne Tid har været optaget af Forfatningskampe, at kunne skaffe sig fuldstændig udtømmende Kundskab om enhver Brøst og Man-

gel, som de forandrede Forhold have medført, eller fuldstændig at have kunnet overveie og bestemme Midlerne til, at raade Bod derpaa. Naar det saa viser sig, at Forholdene gjøre en eller anden Foranstaltning nødvendig, hvortil der af Mangel paa Tid eller paa fuldstændig Oplysning ikke hidtil har været taget tilbørligt Hensyn, mener jeg, at en saadan Undtagelse fra Reglen maa kunne finde Sted, og at det maa kunne være rigtigt at foreslaae og vedtage en Forøgelse af en af Regjeringen foreslaaet Udgift. Den Deel af Landet, som ifølge Krigen og Fredsslutningens Følge unægtelig nærmest har Krav paa Regjeringens og navnlig Indenrigsministerens Tanke og Opmærksomhed, er den sydlige Deel af Sylland, eller Ribe Amt. Jeg veed ogsaa, at dette almindelig erkjendes, og at den høitærede Indenrigsminister selv indrømmer det. Ribe Amt har modtaget mange Condolencebevidnelser, men der er dog, saavidt jeg veed, endnu slet Intet steet, som kunde tjene til at lette Ribe Amt og By de store Tab, de have lidt, eller raabe Bod paa de vanskelige, al Handel og Wandel hemmende, Forhold, hvori de ere komne. Dertil er der i denne Session forelagt et Lovforslag, som, hvis det bliver til Lov, vil berøve Ribe Amt omtrent 1,000 Tdr. Hartkorn, efterat det allerede ved Fredsslutningen har mistet 3,000 Tdr. Hartkorn, det vil sige, en Femtedeel af dets hele Skatteevne, saaledes at dets Skatteevne vil, naar disse to Hartkorns-Beløb lægges sammen, udgjøre omtrent en Tjerededeel mindre end hidtil, medens andre Lovforslag, som tidligere kom frem, og som sigtede til, eller idetmindste syntes at kunne tjene til at fremme denne Egns Velfærd, ikke bleve behandlede til Ende og nu synes at være lagte tilside. Det er saaledes ikke at undres over, forekommer det mig, at dette Amt er noget bekymret for sin Fremtid, at det søger saa længe som muligt at værges sig imod Foranstaltninger, der formindste dets Skatteevne, uden forholdsvis at formindste dets Byrder, og at det søger at gjøre enhver Fordring gjældende, for hvilken Villighed og Retfærdighed synes at maatte tale. Jeg indrømmer, at det kunde synes, at en saadan Udtalelse var mindre begrundet ved denne Leilighed, hvor der dog er